

Програма навчання
за темою: «Внутрішній аудит: сутність, методологія, організація»

1. Джерела внутрішнього аудиту.
2. Управління службою внутрішнього аудиту, організація й оцінка якості її діяльності.
3. Розуміння системи управління ризиками та внутрішній аудит її адекватності.
4. Система внутрішнього контролю: елементи, впровадження, оцінка.
5. Планування аудиторського завдання.
6. Способи та методи виконання аудиторського завдання.
7. Звітність за результатами аудиторського завдання.
8. Моніторинг внутрішнього аудиту.
9. Виконання спеціальних аудиторських завдань, включно з оглядом проблем: «креативна бухгалтерія», «форензик акаунтс» та «агресивне податкове планування»
10. Аудиторські завдання по виявленню шахрайства
11. Кількісний аналіз фінансової звітності українських підприємств
12. Внутрішній аудит і комплаєнс. Внутрішній аудит і ревізія.

Тривалість 25 академічних годин.

№	Питання	Години
1.	Джерела внутрішнього аудиту: міжнародні договори, COSO, INOTSAI, Міжнародні стандарти практики внутрішнього аудиту: цілі, класифікація. Кодекс етики, його мета. Принципи професійної поведінки внутрішніх аудиторів, стандарти внутрішнього аудиту в державному секторі, Методологічні вказівки з внутрішнього аудиту в державному секторі України, спеціальні галузеві стандарти внутрішнього аудиту, національні стандарти внутрішнього аудиту, взаємозв'язок міжнародних стандартів аудиту та внутрішнього аудиту, кодекс корпоративного управління (corporate governance).	3
2.	Управління службою внутрішнього аудиту, організація й оцінка якості її діяльності	3
2.1.	Планування діяльності, складання планів, графіків, розкладів і переліку аудиторських завдань. Особливості нормування робочого часу внутрішніх аудиторів. Застосування календарних планів робіт. Порядок надання органам керування господарюючого суб'єкта річних планів робіт, їхнього розгляду й затвердження.	
2.2.	Управління ресурсами, набір і просування кадрів. Визначення потреби в співробітниках. Кадровий склад служби внутрішнього аудиту, його структура, посадові інструкції фахівців, кваліфікаційні вимоги до них, професіоналізм, залучення експертів зі сторони.	

2.3.	Особливості розробки внутрішніх правил (стандартів) аудиторської діяльності внутрішніх аудиторів. Вимоги до їхнього угруповання й структури. Цілі, повноваження й відповідальність служби внутрішнього аудиту. Положення про службу внутрішнього аудиту, його структура. Права, обов'язки служби внутрішнього аудиту й об'єктів перевірки.	
2.4.	Взаємодія з Комітетом з аудиту й Ревізійної комісії підприємства, зі службою його безпеки. Організація взаємодії із зовнішнім аудитором і з державними регулювальними органами.	
2.5.	Визначення поняття документування внутрішнього аудиту. Цілі документування. Поширення поняття на всі етапи управління службою внутрішнього аудиту. Періодичність і структура звіту служби внутрішнього аудиту для органів керування. Істотні спостереження в ході виконання аудиторського завдання. Розмежування й типи відповідальності за прийняття рішень за підсумками аудиторського завдання. Вимоги КАСУ, КПК, ЦПК до письмових доказів. Неналежний, недопустимий доказ.	
2.6.	Основні вимоги до сучасної системи організації колективної праці внутрішніх аудиторів. Система контролю ефективності і якості діяльності внутрішніх аудиторів. Програма контролю якості роботи внутрішніх аудиторів. Організація системного нагляду за їхньою діяльністю. Методи виміру й способи досягнення економічної ефективності служби внутрішнього аудиту.	
3.	Розуміння системи управління ризиками та внутрішній аудит її адекватності	1
3.1.	Поняття ризику. Джерела (фактори) зовнішніх і внутрішніх ризиків. Ідентифікація ризиків. Визначення системи управління ризиками. Компоненти системи управління ризиками. Методи оцінки ризиків. Вибір методів управління ризиками. Формування переліку контрольних заходів щодо управління ризиками.	
3.2.	Роль внутрішнього аудиту в процесі управління ризиками. Методологія оцінки ефективності системи управління ризиками. Моніторинг ефективності рекомендацій внутрішнього аудиту.	
4.	Система внутрішнього контролю: елементи, впровадження, оцінка	2
4.1.	Контроль та технології контролю. Процес та послідовність контролю. Засоби та методи забезпечення контролю. Процес самоконтролю.	

4.2.	Концепція системи внутрішнього контролю відповідно до Моделі COSO. Система внутрішнього контролю в структурі управління підприємством, розподіл обов'язків. Елементи системи внутрішнього контролю, контрольне середовище, управління ризиками; процедури контролю, моніторинг. Внутрішній аудит ефективності системи внутрішнього контролю. Оцінка стану внутрішнього контролю та надання пропозицій щодо його удосконалення.	
5.	Планування аудиторського завдання	2
5.1.	Методологія внутрішнього аудиту: використання ризик-орієнтованого підходу. Основні елементи аудиторського завдання. 3-х сторонні відносини, предмет, критерії, вимоги до аудиторських доказів, аудиторський звіт. Цикл внутрішнього аудиту. Використання результатів попередніх аудитів.	
5.2.	Планування аудиторського завдання. Ризик аналіз на мікрорівні. Етапи й схема планування, його основні принципи. Комплексність планування, безперервність планування, оптимальність планування. Вибір й оцінка об'єктів для проведення внутрішнього аудиту. Розробка ризик орієнтованої програми аудиту. Загальний план перевірки, програма перевірки. Вимоги до них, структура й зміст.	
6.	Способи та методи виконання аудиторського завдання	2
6.1.	Види доказів у внутрішньому аудиті, джерела й методи їхнього одержання. Комунікації, техніка опитування, прийоми опитування. Форми й методи анкетування, запитів, підтверджень. Оцінка невідповідностей. Процедури по суті.	
6.2.	Аналітичні методи і процедури. Аналіз коефіцієнтів. Методи стратегічного аналізу. Аналіз відхилень. Інші способи та методи аналітичних оцінок.	
6.3.	Вибіркові методи внутрішнього аудиту. Генеральна сукупність, страти. Вибірка даних з їхньої сукупності. Її види, сфери застосування. Оцінка вибірки, поширення отриманих результатів на всю сукупність.	
7.	Звітність за результатами аудиторського завдання	1
7.1.	Документування внутрішнього аудиту. Значення робочих документів. Способи оформлення та зберігання робочих документів. Нагляд за виконанням завдання. Документування інформації, Контроль виконання аудиторського завдання	
7.2.	Підбиття підсумків. Практична підготовка аудиторського звіту. Структура аудиторського звіту. Мета аудиторського звіту. Користувачі аудиторського звіту. Оцінка ризику в аудиторському звіті. Проміжний і	

	підсумковий звіти. Зберігання аудиторської інформації. Повідомлення результатів, Критерії для повідомлень, Якість повідомлень, Помилки й недогляди, Використання фрази «виконано відповідно до Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту», 2431 — Розкриття інформації про невідповідність у рамках завдання, 2440 — Поширення звіту про результати	
8.	Моніторинг внутрішнього аудиту	1
8.1.	Вказівки по реалізації результатів проведених перевірок. Моніторинг й організація наступного контролю за результатами й рекомендаціями внутрішніх аудиторів: Моніторинг дій за результатами завдання Розгляд ризику, прийнятого вищим керівництвом	
9.	Виконання спеціальних аудиторських завдань	1
9.1.	Внутрішній аудит дотримання нормативно-правових вимог	
9.2.	Внутрішній аудит в сфері охорони навколишнього середовища	
9.8.	Фінансові аудиторські завдання. Огляд окремо питань: «креативна бухгалтерія», «форензик акаунтс» та «агресивне податкове планування»	
9.9.	Інші типи аудиторських завдань	
9.10	Консультаційні послуги внутрішніх аудиторів. Керівні принципи для виконання завдань по наданню консультацій внутрішніми аудиторами. Незалежність й об'єктивність при виконанні консультаційних завдань.	
10.	Аудиторські завдання по виявленню шахрайства	5
	Типові склади злочинів, звіт внутрішнього аудитора як доказ у кримінальному провадженні, звіт внутрішнього аудитора як об'єкт судово бухгалтерської експертизи	
10.1.	Шахрайство й роль внутрішнього аудиту в боротьбі з ним. Шахрайство: що це таке. Фактори шахрайства. Класифікація й приклади шахрайств. Розкрадання активів. Зловживання повноваженнями, хабарі, інше. Перекручування звітності. Типові способи зловживань в основних бізнес-процесах. Типові індикатори («червоні прапорці») шахрайства. Використання аналітичних процедур для виявлення шахрайства. Програма боротьби із шахрайством. Відмінність розтрата і шахрайства. Ключові терміни класифікації злочинів проти власності(розтрата, шахрайство, перевищення повноважень, службове підроблення, зловживання службовим становищем, внесення недостовірних відомостей). Окремі особливості документування злочинів вчинених посадовими особами.	

10.2.	Типові помилки в роботі СВА(служби внутрішнього аудиту) Enron case, Carillion case, Thomas Cook case, Hin Leong case	
11.	Кількісний аналіз фінансової звітності українських підприємств	2
12.	Внутрішній аудит і комплаєнс. Конфлікт інтересів. Форма. Співвідношення понять. Основні проблеми практики. Внутрішній аудит і ревізія.	2